

ÖĞRENCİLERİN ALGISINDAN OKUL MÜDÜRÜ İMGELERİNİN KARİKATÜRİZE İFADELERİ

Nail YILDIRIM

Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Tokat

Metehan UĞUR

Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Resim iş Öğretmenliği öğrencisi, Tokat

Özet

Bu araştırmada, öğrencilerin algılarında var olan ve ideal olan okul müdürü imajının belirlenmesi, belirlenen imajlarının karikatürize edilerek görsel olarak ortaya çıkarılması amaçlanmıştır. Karikatüre edilmesiyle amaçlanan, öğrenci görüşlerinin mizahi olarak görselleştirilerek dikkatleri çekmek ve uygulamada bulunan okul müdürlerine olumlu imaj geliştirmeleri konusunda yardımcı bulunmaktır. Nitel araştırma yaklaşımı doğrultusunda tasarlanan bu araştırmada “içerik analizi” yapılmış ve olgu bilim (fenomenoloji) deseni kullanılmıştır. Araştırma sonucunda öğrenciler genellikle okul müdürleri hakkında olumsuz imaj taşıdıkları görülmektedir. Öğrenciler, sınırlı olmayan, öğrenci merkezli ideal okul müdürü imajı taşımaktadırlar. Okul müdürlerinin öğrencilere göre karikatürize edilmiş imajları, yöneticilere uygulanan hizmet içi eğitim seminerlerinde pedagojik araç olarak kullanılabilir.

Anahtar Sözcükler: *Okul müdürleri, İmaj, Karikatür, Öğrenci*

CARICATURIZED STATEMENTS OF SCHOOL MANAGER IMAGES IN STUDENTS' MINDS

Abstract

In this research, the purpose is to define the existing and ideal school manager image in students' minds and caricaturizing the identified images and making them into a visual form. The purpose in caricaturizing them is to draw attention by visualizing the students' opinions in a humorous way and help school managers improve their positive image. In this research that is designed in accordance with qualitative research approach, a “content analysis” has been made and phenomenology pattern has been used. As a result of the research, it can be said that students carry a negative image with regards to their school managers in general. Students has an ideal school manager's image not angry and student based. The caricaturized images of school managers from students' perspective can be used as pedagogic tools in in-service seminars implemented for managers.

Key Words: *School managers, Image, Caricature, Student*

1. Giriş

Eğitim sisteminde bulunan tüm birimler öğrencilerin eğitim öğretim görmele-ri için kamu adına hizmet sunmaktadırlar. Bu birimlerden birisi de okullardır. Okul- lar, öğrenciye eğitim öğretim hizmeti veren kurumlardır. Okulun var olma nedeni öğ- rencidir. Okullar genç beyinleri şekillendirmek, ruhsal ve psikolojik olarak geliştiri- mek ve yeni bilgilerle geleceğe taşımak gibi önemli hedeflerin gerçekleştiği kurum- lardır (Gedikoğlu ve Bülbül, 2009: 124). Okulu çalışanlarla beraber müdür yönettiği- ne (İlköğretim Kurumları Yönetmeliği, 2010: md.60) göre öğrencilerin okul yönetici- si imajları, hizmet verilen okul, hizmetin niteliği ve sistemin çıktıları açısından önem- li olduğu düşünülebilir.

Yirmi birinci yüzyılda, “imaj” ve “kimlik” kavramları yönetim bilimi alanında yaygın bir çalışma alanı olarak ortaya çıkmıştır (Christensen ve Askegaard, 2001, akt. Cerit, 2006: 343-365). Canbolat (2007) İmajı, hadiselerin ve kişilerin zihin dünyamız- da bıraktığı iz ve etki anlamında, doğal bir sonuç olarak görmekte ve yargıların oluş- masında bu sonuç belirleyici olduğunu ifade etmektedir. Okay (2000), imajı değer yargısı olarak ele almakta ve “hedef kitleyi oluşturan bireylerin çoğunluğunun bir ör- güt, kişi, konu veya ürün ile ilgili düşünceleri ve değer yargılarıdır” şeklinde tanımla- maktadır. Özenç (2002: 38)’te imajı bilgi çerçevesinde ele almakta ve “bir dizi bilgi- lenme sürecinin sonucunda oluşan imge” olarak tanımlamaktadır.

Kağıtçıbaşı (2004: 360) imaj kavramının benlik yani kişilik kavramından ayrı ola- mayacağı vurgusunu yaparak “Benliğimizin yapısı, dünyayı ve kendimizi nasıl görüp algıladığımızı belirler. Var oluşumuzun temelini oluşturur ve her türlü duygu, düşün- ce ve davranışımızı etkiler” demektedir. Zihinde imajın oluşmasında bilgilenme dü- zeyinin, yargıların, içinde yaşanan kültürel ortamın, siyasi yapının ve ekonomik ko- şulların etkisi vardır (Tolungüç, 2000: 23-25).

Aksan (1993: 30)’ın aktarmalarında Perrine ise, imajı “duyuyla edinilen deneyi- min dil aracıyla sunulması olarak” tanımlamaktadır. Henry Wells, 1924’te yayınladı- ğı “Şiirsel İmgelem” adlı eserinde imajları, hayallerin mahiyetine ve yoğunluk dere- celerine göre en basitten en hayali ve izlenimci olana doğru imajları sıralamaktadır (Özcan, 2003: 15-136).

Araştırmada okul müdürlerinin öğrenci algılarındaki olan ve olması gereken imajları tartışılmıştır. Okul yöneticilerinin basındaki imajı konusunda Altun ve Kir- kit (2005)’in araştırmasında genel olarak okul yöneticilerinin basında olumsuz bir imaj çizdikleri görülmektedir. Altun ve Kirkit’in (2005) aktarmalarında Doe (2005), oluşturulan olumsuz imajların okul üzerinde baskı oluşturduğunu, personelin morali- ni olumsuz etkilediğini, aileleri endişelendirdiğini belirtmektedir. Bu noktadan hare- ketle, olumlu ve olumsuz müdür imajının aileleri, öğrencileri etkilediği söylenebilir.

Öğrencilerin algılarındaki okul müdürü imajının yanı sıra ideal okul müdürü ima- jı da bu araştırmanın konusudur. İdeal sözcüğü, “tasarlanabilen bütün üstünlükleri kendinde toplayan, hayal edilen ancak tamamen ulaşılamayan anlamına gelmektedir (Meydan Larousse Ansiklopedisi,1996: 387).

Bir okul müdürü, o eğitim kurumundan elde edilebilecek en üst seviyedeki veri-

me ulaşılmada önderlik edecek ve bu başarının gerçekleşmesine olanak sağlayabilecek en önemli kişidir (Çelikten, 2003: 139). Çelikten'in (2003: 138) yapmış olduğu araştırma sonucunda ideal bir okul müdürü portresi şu şekilde betimlenmiştir: İdeal okul müdürü, etkili karar verme becerisine sahip, çevresiyle çift yönlü sağlıklı iletişim kurabilen, değerlendirmelerinde şeffaf, zamanını etkili kullanan, sağlam bir ahlak yapısına sahip, Türk Milli Eğitim'in amaçlarını benimsemiş, bilimsel gelişmeleri zamanında okul ortamına taşıyabilen, vizyon sahibi birisidir.

Dönmez (2008), Türk eğitim sisteminde kullanılan yönetici metaforları adlı araştırmasında, okul yöneticilerin kullandıkları metaforları ortak özelliklerine göre; "Yönlendirici ve Lider", "Çalışkan ve Birleştirici", "Yönlendirilen ve Çok Sorumluluk taşıyan" adı altında gruplandırılmıştır.

Günümüzde "okul yöneticisinin örgütteki kriz durumuyla başa çıkması, çatışmayı yönetmesi, vizyon sahibi olması, işgörenleri güdülemesi, programlanmamış konularda geçerli, güvenilir kararlar vermesi ve problem çözme yeteneğine sahip kişiler olması" (Çelikten, 2001: 298) da beklenmektedir. Bu beklentilerin ne derecede gerçekleştiğini saptamak için okullarda görevli öğretmenlere, yardımcı işgörelere, öğrenci ve velilere "Okul müdürü ne iş yapar?" diye sorulduğunda alınan yanıtlar, bazen mizahi olabilmektedir. Bunlar arasında: "Öğrencilerin dadılığını yapar, öğretmenlerin ve velilerin kahrını çeker, üstlerden gelen anlamsız buyruklarla uğraşır, astlardan gelen bir sürü saçma sapan sorunları dinler", (Açıklalın, 1998: 7) "okulda disiplini sağlar", "akşama kadar odasında kahve içer", "öğretmenleri çalıştırır", "koltuk meraklısıdır", "belgeleri imzalar", "geç kalan öğrencileri cezalandırır", "toplantılara başkanlık eder", "yönetmelik hastasıdır" ve "okulu yönetir" gibi yanıtlar da yer almaktadır. Bütün bunlar müdürlerin yaptığı ya da yaptığını sandığı işlerden sadece bazılarıdır.

Öğrenci algısındaki okul müdürünün olan imajı ve olması gereken imajı karşılaştırılarak karikatürize edilmiş halleri okul müdürlerine görsel olarak sunulabilir. Karikatürize edilmiş müdür imajları aynı zamanda öğrenci penceresinden müdürler için için tutulmuş bir ayna olarak da kabul edilebilir. Karikatürlerin diğer mizahi eserler gibi bilimsel ve teknik konularda da daha çok ilgi görmesi verilmek istenen bilgi ve mesajların kolayca yerine ulaşmasını ve kalıcı olmasını sağlayan unsurlardandır (Arıkan, 2004). Karikatür, farklı kökenleri olan ve hatta daha farklı modern anlamlara sahip bir sanat formudur. Günümüz (çağdaş) tanımı ile karikatür, bir takım tasvirlerin mizahi çizimi olarak ifade edilebilir (Uslu, 2004; Uğurer ve Moralı, 2006).

Bu araştırmada kavram karikatürü kullanılmıştır. Kavram karikatürü, günlük olayları içeren karikatür stilineki resimler olup bilimsel konulara alternatif bir bakış açısı öne sürer ve karakterleri birbirleri ile tartışmaya davet eder. Kavram karikatürleri yapısal açıdan bilinen karikatürlerden farklı bir formatta olup içerisinde mizahi ve abartılı unsurları barındırmamasına karşın olay ve karakterlerin çizgiler ile anlatılıyor olması onlara karikatür özelliği yüklemektedir. Genellikle üç ya da daha fazla karakterin günlük bir olay hakkında karşılıklı soruları ya da fikirleri konuşma balonları biçiminde sunulmaktadır. Bu tip karikatürler İngiltere başta olmak üzere Tibet, Avustralya, Norveç, Rusya, Slovenya ve İsveç gibi pek çok ülkede popüler bir öğrenme-öğretme, ölçme ve değerlendirme yaklaşımı olarak kullanılmaktadır ve ha-

len araştırmalara konu olmaktadır (Keogh vd., 1999, 219).

Monroe (2003) araştırma sonucuna göre müdürlere ilişkin metaforların pozitif ya da negatif olmasının okuldaki liderlik stiline yansıtđını ve okul kültürünü şekilendirdiği belirtmiştir. Pantina (1991) araştırmasının sonucunda metafor kullanımının okul kültürü ve etkili okul oluşturma bakımından önemli olduğu bulunmuştur. Bu araştırmanın, okul müdürlerine olumlu imaj oluşturmalarına katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Bu düşünceden hareketle araştırmada, okul müdürlerinin öğrenciler üzerindeki mevcut ve ideal imajlarının belirlenmesi, belirlenen imajlarının karikatürize edilerek görsel olarak ortaya çıkarılması amaçlanmıştır. Karikatüre edilmesinden amaç, ğrenci görüşlerinin mizahi olarak görselleştirilerek dikkatleri çekmek ve uygulamada bulunan okul müdürlerine olumlu imaj geliştirmeleri konusunda yardımda bulunmaktır. Bu amaçla aşağdaki sorulara cevap aranmıştır:

1. Örgün eğitimde (okul öncesi, ilköğretim birinci kademe, ilköğretim ikinci kademe, ortaöğretim, niversite) bulunan öğrencilerin algılarındaki okul müdürü imajı ve bu imajın karikatürize edilmiş hali nasıldır?

2. Örgün eğitimde (okul öncesi, ilköğretim birinci kademe, ilköğretim ikinci kademe, ortaöğretim, niversite) bulunan öğrencilerin algılarındaki ideal okul müdürü imajı ve bu imajın karikatürize edilmiş hali nasıldır?

2. Yöntem

Nitel araştırma yaklaşımı doğrultusunda tasarlanan bu araştırmada “içerik analizi” yapılmış ve olgubilim (fenemenoloji) deseni kullanılmıştır. Olgubilim deseninde, farkında olunan ancak derinlemesine ve ayrıntılı bir anlayışa sahip olunmayan olgulara odaklanılmaktadır (Yıldırım ve şimşek, 2008). Ayrıca fenemenolojilere göre olgubilim, öznel bilincin önemine inanır ve temel olduğunu kabul eder (Balı, 2005:38). Araştırmada ğrencilerin okul müdürleri hakkındaki düşüncelerini betimlemek amaçıyla sorulan açık uçlu sorulara verdikleri yanıtlar ele alınarak incelenmiştir.

Çalışma Grubu

Anaokulları, ilköğretim ve ortaöğretim, üniversitede öğrenim gören öğrencilerin okul müdürlerine ilişkin algılarını belirlemek için nitel araştırma geleneğine uygun amaçlı örneklem yöntemlerinden maksimum çeşitlilik rneklemesi yöntemine uygun olarak öğrencilerden örneklem seçilmiştir. Maksimum eşitlilik rneklemesindeki amaç, göreli olarak küçük bir örneklem oluşturmak ve bu örneklemde çalışılan probleme taraf olabilecek bireylerin çeşitliliğini maksimum derecede yansıtılmaktır (Yıldırım ve şimşek, 2008: 108). Bu amaçla çeşitlilik okul türüne ve okulların bulunduğu yerleşim yerlerine, ilköğretim okullarında bulunan kademeye (I. Kademe 1-5, ikinci kademe 6-8) göre alınmıştır. Buna göre 2 anaokulu (ile merkezinde) 5 ilköğretim okulu (bir okul köyde, bir okul kasabada,  okul ile merkezinde), 3 ortaöğretim okulu (bir okul kasabada, iki okul ile merkezinde) ve Gaziosmanpaşa niversitesi eğitim fakültesinde bulunan öğrenciler üzerinde çalışılmıştır. İki anaokulundan 4 ğrenci, 5 ilköğretim okulundan her birinden 5 er olmak üzere 25 birinci kademe, 25 ikin-

ci kademe öğrencisi, 3 ortaöğretim okulundan 4'er olmak üzere 12 öğrenci, üniversiteden iki farklı bölümden 15 öğrenci olmak üzere toplam 77 öğrenci çalışma grubunu oluşturmuştur. Örneklem grubundaki okullara ve öğrencilere ilişkin veriler Tablo 1'de görülmektedir.

Tablo 1. Örnekleme alınan okullara ilişkin veriler

Anaokulu		İlköğretim					Ortaöğretim					Üniversite		Top
A*	B	A	B	C	D	E	A	B	C	D	E	A	B	12+2
2	2	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	8	7	77
Top	4	25					25					15		77

*A, B, C, D, E; Anaokulu, ilköğretim, ortaöğretim okulları için farklı okul kodları, Üniversite için farklı şubeyi ifade etmektedir."

Veri Toplama Araçları

Öğrencilerin okul müdürlerine ilişkin algılarını betimlemek için araştırmacılar tarafından hazırlanan yarı yapılandırılmış bir görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme soruları hazırlanmadan önce, araştırma konusu ile ilgili ulusal ve uluslararası alan yazın taraması yapılmış, konuyla ilgili nitel ve nicel desenli çalışmalardan yararlanılmıştır. Alan yazın taraması ile çalışmanın kuramsal temelleri oluşturulup konu hakkında kapsamlı bilgilere ulaşıldıktan sonra, formda yer alması düşünülen maddeler belirlenmiştir. Bu maddelerin amaç, anlam ve kapsam açısından değerlendirilmesini yapmak amacıyla iki öğretim üyesi ve uygulama yapılacak olan okullarda çalışan iki yönetici, iki öğretmen, üç rehber öğretmen ile görüşülmüştür. Görüşme sorularının ön uygulaması ikisi ilköğretim, üçü ortaöğretim, beşi de üniversite olmak üzere 10 öğrenciyle yapılmıştır. Bu aşamalardan sonra elde edilen bilgilerden yararlanılarak forma son hali verilmiş, oluşturulan görüşme soruları araştırma kapsamındaki katılımcılara yöneltilmiştir.

Hazırlanan form öğrencilere verilmiş ve kendilerinin doldurmaları istenmiştir. Anaokulu öğrencileriyle (6 yaş grubu) görüşülme yapılmış, görüşme esnasında araştırmacı tarafından notlar alınmıştır. Öğrencilere görüşlerini almak üzere ön görüşme yapılarak gönüllü olanlar belirlenmiştir. Araştırmaya ilişkin veriler belirlenen öğrencilerle Mayıs 2010'da okullarında görüşme yapılarak toplanmıştır. Görüşme esnasında araştırmaya ilişkin bilgiler verilmiştir. Özellikle ilköğretim birinci ve ikinci kademe sorular anlayacağı şekilde hem yazılı hem de sözlü ifade edilmiştir.

Araştırmada katılımcıların kendilerini rahat ve huzurlu hissedebileceği ve görüşlerini içtenlikle açıklayabilecekleri bir görüşme ortamı sağlanmasına özen gösterilmiş, uygun bir etkileşim ortamı oluşturulmuştur. Görüşme sırasında, katılımcıların soruları cevaplarken araştırmacıdan etkilenmemesine çalışılmıştır. Araştırmada geçerlik ve güvenilirliği artırmak amacıyla ayrıca veri çeşitlenmesi yoluna gidilmiştir. Veri kaynaklarının çeşitlendirilmesi, farklı özelliklere sahip katılımcıların araştırmaya dahil edilmesi yoluyla farklı algıların ve yaşantıların ortaya konarak çoklu gerçekliklere ulaşılması bakımından önemlidir (Yıldırım ve Şimşek, 2008: 207). Bu çeşitliliği sağlamak amacıyla araştırma farklı düzeyde, farklı özelliklere sahip, farklı sınıflar ve okul-

larda bulunan öğrenciler üzerinde yürütülmüştür.

Verilerin Analizi

Araştırma, nitel araştırma desenindedir. Veriler kendi içinde betimlenmiştir. Analiz sürecinde öncelikle, görüşme kayıtları deşifre edilip çözümlenmeler yapılmıştır. Formu doldurmak isteyen öğrencilerin görüşleri içerik analizi yoluyla incelenmiştir. Öğrenci görüşlerinin analizinde, ifadelerin benzerliğine göre gruplanarak tasnif edilmiştir. Çözümlenelerde görüşüne başvuru öğrencilerin ifadeleri kodlanarak belirli temalar oluşturulmuştur. Görüşme tekniği ile elde edilen veriler sayısallaştırılarak frekans değerleri belirtilmiştir.

Araştırmanın iç geçerliği verileri toplama aracının hazırlanmasından, uygulama ve analiz aşamasına kadar araştırma sürecinin detaylarıyla açıklanması ile arttırılmaya çalışılmıştır. Görüşleri alınan öğrencilere bulgular paylaşılmış ve karikatürize edilmiş okul yöneticileri gösterilerek teyid ettirilmiştir. Öğrenci görüşlerine göre karikatürize edilmiş kompozisyonlar Gaziosmanpaşa Üniversitesi resim öğretmenliği bölümünde görev yapan dört öğretim elemanına da gösterilerek kavram karikatürünün algılardaki imajı yansıtıp yansıtmadığı konusunda uzman görüşü alınmıştır. Benzer şekilde karikatürize edilmiş müdür imajları uygulamada bulunan iki ortaöğretim okul müdürü, üç ilköğretim okul müdürü ve bir de anaokulu müdürüyle paylaşılarak teyid ettirilmiştir. Görüşmede okul müdürlerinin birkaçı biraz abartılı bulurlarken büyük bir çoğunluğu öğrencilerin yöneticiler hakkındaki imajlarını doğrulamışlardır.

3. Bulgular

Bu bölümde, örgün eğitimin her kademesinde (okul öncesi, ilköğretim, ortaöğretim, üniversite) öğrenim gören öğrencilerin okul müdürlerine karşı algılarında var olan, olması gereken imajları ve bu imajların karikatürize edilmiş halleri verilmiştir.

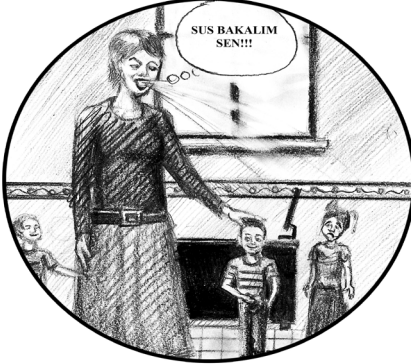
1. Okul öncesi öğrencilerinin karikatürize edilmiş okul müdürü imajları

Tablo1. Okul öncesi öğrencilerinin okul müdürü imajları

Öğrencilerin algılarındaki okul müdürü imajı n=4			Öğrencilerin algılarındaki ideal okul müdürü imajı n=4		
Tema	İmaj kodları	f	Tema	İmaj kodları	f
Fiziki görünüm	Büyük	4	Fiziki görünüm	Anne	4
	Kadın	3		Kızmayan	3
	Anne	2		Bağırmayan	2
	Uzun boylu	2		Güzel kokulu	2
Davranış	Sinirli	2		Güzel	2
	Çocukları seven	3	Davranış	Çocukları seven	4
	Bağırın	2		Annemi de seven	2
				Bizimle oyun oynayan	2

Çizim 1. Okul öncesi öğrencilerinin karikatürize edilmiş okul müdürü imajları

ÖĞRENCİLERİN ALGILARINDAKİ OKUL MÜDÜRÜ İMAJI

ÖĞRENCİLERİN ALGILARINDAKİ İDEAL OKUL MÜDÜRÜ İMAJI

Okul öncesinde bulunan öğrencilerin algılarındaki okul müdürü imajları (Tablo1) incelendiğinde, “fiziki görünüm” ve “davranış” temaları altında toplam yedi kodlanmış imaj yer almaktadır. Fiziki görünüm teması incelendiğinde; “*Büyük, Bayan, Anne, Uzun Boylu, Sinirli*” imajlarının olduğu görülmektedir. Davranış temasında ise, “*Çocukları Seven, Bağuran*” imajları yer almaktadır. Okul öncesi öğrencilerinin algılarında var olan okul müdürü imajlarından 5’i olumlu, 2’si olumsuz olduğu görülmektedir. Bu anlamda araştırmaya katılan okul öncesi öğrencilerinin algılarında olumlu müdür imajı olduğu söylenebilir. Görüşme esnasında bir öğrencinin “*Televizyondaki gibi müdür istemiyorum*” sözünün o dönemde televizyon haberlerinde yer alan Malatya’da bir çocuk yurdundaki olan olaylardan çok etkilendiği dikkat çekicidir.

Okul öncesinde bulunan öğrencilerin algılarındaki ideal okul müdürü imajları incelendiğinde, “fiziki görünüm” ve “davranış” temaları altında toplam sekiz kodlanmış imaj yer almaktadır. “Fiziki görünüm” teması incelendiğinde; “*Anne, Kızmayan, Bağırmayan, Güzel, Kokulu, Güzel*” imajlarının olduğu görülmektedir. Davranış temasında ise “*Çocukları Seven, Annemi Seven, Bizimle Oyun Oynayan*” imajları yer almaktadır. Okul öncesi öğrencilerinin algılarındaki ideal okul müdürü imajları incelendiğinde, sürece annelerini katan müdür imajının olduğu görülmektedir.

Okul öncesi öğrencilerinin algılarındaki müdür imajlarının karikatürize edilmiş hali Çizim 1’de verilmektedir. Müdür imajları ağızlarında bulunan balonda sözle belirginleştirilmiştir. Mevcut okul müdürü imajında okul müdürü: “*Sus bakalım sen*” diyerek kızgın olduğu ifade edilmektedir. Müdür öğrenciye göre oldukça uzun boylu, bayan ve çocukları seven olarak karikatürize edilmiştir. İdeal okul müdürü imajında okul müdürü: “*Çok tatlı bir oğlunuz var, siz de öylesiniz*” diyerek anneyi sürece katmak istemektedirler.

2. İlköğretim I. kademe(1-5) öğrencilerinin karikatürize edilmiş okul müdürü imajları

Tablo 2. İlköğretim birinci kademe(1-5) öğrencilerinin okul müdürü imajları

Öğrencilerin algılarındaki okul müdürü imajı n=25			Öğrencilerin algılarındaki ideal okul müdürü imajı n=25		
Tema	İmaj kodları	f	Tema	İmaj Kodları	f
Olumlu	Dürüst	4	Fiziki görünüm	Zayıf	13
	Çok çalışan	6		Orta boylu olmalı	11
	Tamir yapar	3		Yüzü gülen	16
	Sinirli,	15		Biraz ciddi olmalı	4
	Şişman	8		Şık giyinmeli	6
Olumsuz	Çok konuşan	6	Sakin	9	
	Bağırان	5	Genç olmalı	7	
	Eli ağır olan	6	Az kızmalı	7	
	Bahçe temizleten	14	Sinirli olmamalı,	9	
			bağırmayan		
Fiziki görünüm	Taş toplatan	13	Yumuşak huylu, nazik	12	
	Asık suratlı	18	Çocukları seven	14	
	Kaşları çatık	11	Dövmeyen	17	
	Biraz sever	7	Sporcu, sporu seven	11	
	Saç kesen	4	Şaka yapan	5	
	İri	6	Bahçe temizletmeyen	14	
	Takım elbiseli	19	Davranış	Öğrenciye iyi davranan	9
	Orta boylu	11	İyi kalpli, cana yakın	13	
	Uzun saçlı	3	Atatürk gibi olmalı	6	
	Göbekli	13	Neşeli	5	
Diğer	Hızlı yürüyen	4	İşini seven	4	
	Bilgisayarla uğraşan	6	Misafirperver	5	
	Çok çay içen	3	Kötü söz söylemeyen	12	
	Ziyaretçisi çok	6	Öğretmenlere iyi davranan	6	
	Derse giren	14	Derse girmeyen	11	

Çizim 2. İlköğretim birinci kademe öğrencilerinin karikatürize edilmiş okul müdürü imajları

ÖĞRENCİLERİN ALGILARINDAKİ OKUL MÜDÜRÜ İMAJI ÖĞRENCİLERİN ALGILARINDAKİ İDEAL OKUL MÜDÜRÜ İMAJI

İlköğretim binci kademedede (1-5) bulunan öğrencilerin algılarındaki okul müdürü imajları (Tablo 2) incelendiğinde; “olumlu”, “olumsuz”, “fiziki görünüm” ve “diğer” temalar altında toplam yirmi dört kodlanmış imaj yer almaktadır. Olumlu tema altında; “*Dürüst, Çok Çalışan, Tamir Yapar*” olmak üzere 3 kodlanmış imaj bulunmaktadır. Olumsuz tema altında; “*Sinirli, Şişman, Çok Konuşan, Bağırان, Eli Ağır Olan, Bahçeyi Temizleten, Taş Toplatan, Asık Suratlı, Kaşları Çatık, Biraz Sever, Saç Kesen, Kestiren*” olmak üzere 11 kodlanmış imaj bulunmaktadır. Fiziki görünüm teması altında; “*İri, Takım Elbiseli, Orta Boylu, Uzun Saçlı, Göbekli*” olmak üzere 5 kodlanmış imaj bulunmaktadır. Diğer teması altında; “*Hızlı Yürüyen, Bilgisayarla Uğraşan, Çok Çay İçen, Ziyaretçisi Çok, Derse Giren*” olmak üzere 5 kodlanmış imaj yer almaktadır. İlköğretim birinci kademe öğrencilerinin algılarında var olan okul müdürü imajlarından 3’ü olumlu, 12’si olumsuz olduğu görülmektedir. Bu anlamda araştırmaya katılan ilköğretim birinci kademe öğrencilerinin algılarında daha çok olumsuz müdür imajı olduğu söylenebilir.

İlköğretim birinci kademe (1-5) öğrencilerinin algılarındaki ideal okul müdürü imajları incelendiğinde, “*fiziki görünüm*” ve “*davranış*” temaları altında toplam yirmi yedi kodlanmış imajları yer almaktadır. Fiziki görünüm teması altında; “*Zayıf, Orta Boylu, Yüzü Gülen, Biraz Ciddi, Şık Giyinen, Sakin, Genç*” olmak üzere 7 kodlanmış imaj bulunmaktadır. Davranış teması altında; “*Az Kızmalı, Sinirli Olmamalı, Yumuşak Hıyly, Çocukları Seven, Dövmeyen, Derse Girmeyen, Şaka Yapan, Bahçe Temizletmeyen, Öğrenciye İyi Davranan, İyi Kalpli, Atatürk Gibi Olmalı, Neşeli, İşini Seven, Cana Yakın, Kötü Söz Söylemeyen, Nazık, Bağırmayan, Misafirperver, Öğretmenlere İyi Davranmalı, Sporcu, Sporu Seven*” olmak üzere 20 kodlanmış imaj görülmektedir.

İlköğretim birinci kademe öğrencilerinin algılarındaki var olan okul müdürü ve olması gereken okul müdürü imajlarının frekansları yüksek olanlarına göre analiz edildiğinde şu sonuçlar çıkmaktadır:

- Öğrenciler kızman, bağırmayan, cana yakın, gülümseyen, dövmeyen müdür istemektedirler.
- Şiddetin olduğu görülmektedir.
- Öğrencilerin algılarında ideal müdür imajları daha fazladır.
- Öğrenciler bahçe temizliği yapmaktan ve müdürün derse girmesinden hoşlanmamaktadırlar. Sayılan bu sonuçlara bağlı olarak, ilköğretim birinci kademe öğrencilerinin algılarındaki var olan ve olması gereken müdür imajının karikatürize edilmiş hali çizim 2’de verilmektedir.

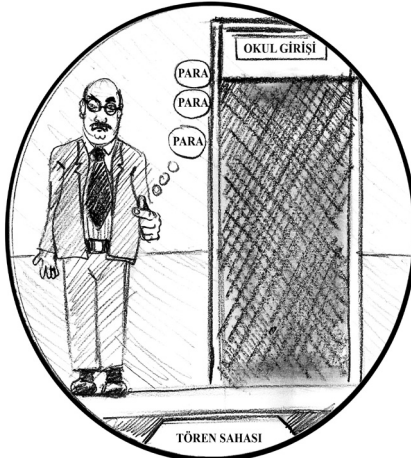
3. İlköğretim II. kademe(5-8) öğrencilerinin karikatürize edilmiş okul müdürü imajları

Tablo 3. İlköğretim ikinci kademe(5-8) öğrencilerinin okul müdürü imajları

Öğrencilerin algılarındaki okul müdürü imajı n=25		Öğrencilerin algılarındaki ideal okul müdürü imajı n=25		
Tema	İmaj kodları	f	f	
Olumlu	Sessiz	8	Teşah İmaj kodları	13
	Her şeyi bilen	7	Genç	12
	Çok sert, Sinirli	19	Gür saçlı	6
	Öğrencisine göre davranan	7	Bıyıklı	6
	Söğük, resmi davranan	6	Bağırmayan	18
	Kıraçlı, yaşakçı	7	Güler yüzlü	12
	Kendini beğenmiş	8	Bayan	6
	Kaba konuşan	11	Neşeli	13
	Kapıda heykel gibi duran	4	Sporcu	12
	Her an patlayacak gibi	7	Küçük görmeyen	8
Kendinden örnekler veren	7	Anlaşılı	7	
Aynı şeyleri tekrar eden	8	Güçlü	6	
Otoriter, Öğrenci dinlemeyen	9	Davranış Tahtı sert,	11	
Öğrencilerle konuşmayan	14	Eğlenceli	13	
Odasında oturan, para isteyen	8	Oyun sahaları yaptırın	6	
Gardiyan gibi dolaşan	8	Bağışlayıcı	5	
Sadece çalışanları ve tembelleri	8	Odası öğrencilere açık	11	
tanıyan		Öğrenciyi iyi anlayan	9	
Olumsuz	Spotu sevmeyen	5	Yardımsız	8
	Arama yapan, Disiplinli	7	Çocukları seven	5
Fiziki	Yüzü gülmeyen, Çatık kaslı,	14	Bilgili	16
	Kalın sesli, Göbekli, Kılolu	13	Enerji dolu	14
	Uzun boylu, 45-55 yaş arası	7	Öğrenciyle oyun oynayan	8
görünüm	Gözlüklü, Bıyıklı, Artist	5	Para istemeyen	17
	Takım elbiseli, Saçları seyrek	6	Sosyal etkinlikler düzenleyen	7
Diğer	Evlî	11	Öğrencilere aynı mesafede	14
	Törenleri yöneten	6	Dinleyen	8

Çizim 3. İlköğretim ikinci kademe öğrencilerinin karikatürize edilmiş okul müdürü imajları

ÖĞRENCİLERİN ALGILARINDAKİ OKUL MÜDÜRÜ İMAJI ÖĞRENCİLERİN ALGILARINDAKİ İDEAL OKUL MÜDÜRÜ İMAJI

İlköğretim ikinci kademedeki (5-8) bulunan öğrencilerin algılarındaki okul müdürü imajları (Tablo 3) incelendiğinde; “olumlu”, “olumsuz”, “fiziki görünüm” ve “diğer” temaları altında toplam 39 kodlanmış imaj yer almaktadır. Olumlu tema altında; “Sessiz, Her şeyi bilen” olmak üzere iki kodlanmış imaj bulunmaktadır. Olumsuz tema altında; “Çok sert, Sinirli Öğrencisine göre davranan, Soğuk, Resmi davranan Kuralcı, Yasakçı, Kendini beğenmiş Kaba konuşan, Kapıda heykel gibi duran, Her an patlayacak gibi, Kendinden örnekler veren, Aynı şeyleri tekrar eden, Otoriter, Öğrenci dinlemeyen, Öğrencilerle konuşmayan, Odasında oturan, para isteyen, Gardiyan gibi dolaşan, Sadece çalışanları ve tembelleri tanıyan, Sporcu sevmeyen, Arama yapan, Disiplinli” olmak üzere 23 kodlanmış imaj bulunmaktadır. Fiziki görünüm teması altında; “Yüzü gülmeyen, Çatık kaşlı Kalın sesli, Göbekli, Kilolu, Uzun boylu, 45-55 yaş arası, Gözlüklü, Bıyıklı, Artist, Takım elbiseli, Saçları seyrek” olmak üzere toplam 12 kodlanmış imaj yer almaktadır. Diğer teması altında “Evlili, Törenleri Yöneten” olmak üzere 2 imaj yer almaktadır.

İlköğretim ikinci kademedeki (5-8) bulunan öğrencilerin algılarındaki 39 kodlanmış okul müdürü imajından 29 tanesi olumsuz görülmektedir. Bu bulgudan hareketle araştırmaya katılan ilköğretim ikinci kademe öğrencilerinin algılarında birinci kademe öğrencilerine göre daha çok olumsuz müdür imajı olduğu söylenebilir. Birinci kademe öğrencilerinde 11 kodlanmış olumsuz imaj yer almaktaydı. Bu durum öğrencilerin gelişim özellikleriyle ilişkilendirilebilir.

İlköğretim ikinci kademe (5-8) öğrencilerinin algılarındaki ideal okul müdürü imajları incelendiğinde, “fiziki görünüm” ve “davranış” temaları altında toplam 16 kodlanmış imajları yer almaktadır. Fiziki görünüm teması altında; “Genç, Gür saçlı, Bıyıklı, Bağırmayan, Güler yüzlü Bayan, Neşeli” olmak üzere toplam 7 kodlanmış imaj bulunmaktadır. Davranış teması altında; “Eğlenceli, Küçük görmeyen, Anlayışlı, Güçlü, Tatlı sert, Eğlenceli, Çocukları seven, Oyun sahaları yaptıran, Bağışlayıcı, Odası öğrencilere açık, Öğrenciyi iyi anlayan, Yardımsever, Bilgili, Enerji dolu, Sporcu, Öğrenciyle oyun oynayan, Para istemeyen, Sosyal etkinlikler düzenleyen, Öğrencilere aynı mesafede, Dinleyen” olmak üzere 20 kodlanmış imaj görülmektedir.

İlköğretim ikinci kademe öğrencilerinin algılarındaki var olan okul müdürü ve olması gereken okul müdürü imajları frekansları yüksek olanlara göre analiz edildiğinde şu sonuçlar çıkmaktadır:

- Öğrencilerin algılarındaki imaja göre okul müdürleri; çok sert, sinirli, kuralcı, yasakçı, kaba konuşan, öğrencilerle konuşmayan, yüzü gülmeyen, çatık kaşlı, kalın sesli, göbekli ve kilolu görünmektedirler.
- Öğrencilerin ideal olarak gördükleri müdür imajları; Öğrencilere eşit davranan, genç, para istemeyen, bilgili, odası öğrencilere açık, sporcu, sporu seven birileri olmalı.

Sayılan bu sonuçlara bağlı olarak, ilköğretim ikinci kademe öğrencilerinin algılarındaki var olan ve olması gereken müdür imajının karikatürize edilmiş hali çizim 3’de verilmektedir.

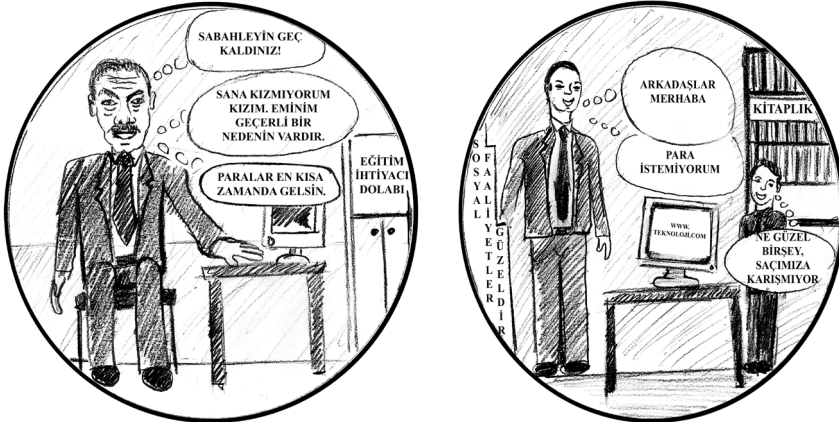
4.Ortaöğretimde bulunan (9-12) öğrencilerin karikatürize edilmiş okul müdürü imajları

Tablo 4. Ortaöğretimde bulunan (5-8) öğrencilerinin okul müdürü imajları

Öğrencilerin algılarındaki okul müdürü imajı n=25			Öğrencilerin algılarındaki ideal okul müdürü imajı n=25		
Tema	İmaj Kodları n= 25	f	Tema	İmaj kodları n=25	f
Olumlu	İleri görüşlü	6	Fiziki görünüm	Orta boylu	8
	Dürüst	7		Genç	19
	Geleceği düşünen	5		Güler yüzlü	22
	Yardımsever	6		Bakımlı	13
Olumsuz	Sert davranan	18	Davranış	Para toplamayan	22
	Çok sinirli	17		Sevecen, İyimsen, Baba	24
	Ayrımcılık yapan	13		Şiddete başvurmayan	15
	Paraya çok düşkün	21		Kurallara boğmayan	24
	Disiplinli	13		Bağırmayan, Dinleyen	22
	Otoriter	16		Anlayışlı, Hoşgörülü	14
	Korkutucu	3		Teknolojiyi takip eden	16
	Sorgulamadan yargılayan	5		Temizliğe önem veren	11
	Kızlara daha iyi davranan	4		Sosyal faaliyetler yapan	12
	Yasakçı	13		Ayrılmayan	11
Fiziki görünüm	Yaşlı	18	Yerine göre arkadaş	9	
	Bıyıklı	7	Şaka yapan	8	
	Takım elbiseli	23	Disiplinli, Tatlı sert	8	
	Çatık kaşlı	10	Tecrübeli, Bilgili	17	
			Saça karışmayan	22	

Çizim 4. Ortaöğretimde bulunan öğrencilerin karikatürize edilmiş okul müdürü imajları

ÖĞRENCİLERİN ALGILARINDAKİ OKUL MÜDÜRÜ İMAJI ÖĞRENCİLERİN ALGILARINDAKİ İDEAL OKUL MÜDÜRÜ İMAJI

Ortaöğretimde bulunan (9-12) öğrencilerin algılarındaki okul müdürü imajları (Tablo 4) incelendiğinde; “olumlu”, “olumsuz”, “fiziki görünüm” temaları altında toplam 18 kodlanmış imaj yer almaktadır. Olumlu tema altında; “İleri görüşlü, Dürüst, Geleceği düşünen, Yardımsever” olmak üzere dört kodlanmış imaj bulunmaktadır.

dır. Olumsuz tema altında; “*Sert davranan, Çok sinirli, Ayrımcılık yapan, Paraya çok düşkün, Disiplinli, Otoriter, Korkutucu, Sorgulamadan yargılayan, Kızlara daha iyi davranan, Yasakçı*” olmak üzere toplam 10 kodlanmış imaj yer almaktadır. Fiziki görünüm teması altında; *Yaşlı, Bıyıklı, Takım elbiseli, Çatık kaşlı*” olmak üzere toplam 4 imaj bulunmaktadır.

Ortaöğretimde bulunan öğrencilerin algılarındaki okul müdürü imajları incelendiğinde, 18 koddan 10 tanesi olumsuz diğerleri olumludur. Bu sonuca bağlı olarak ortaöğretim öğrencilerin algılarında da olumsuz müdür imajı var olduğu ancak ilköğretim öğrencilerine göre daha olumlu düşündükleri söylenebilir.

Ortaöğretimde bulunan (9-12) öğrencilerin algılarındaki ideal okul müdürü imajları incelendiğinde, “*fiziki görünüm*” ve “*davranış*” temaları altında toplam 26 kodlanmış imajları yer almaktadır. Fiziki görünüm teması altında; “*Orta boylu, Genç, Güller yüzlü, Bakımlı*” olmak üzere toplam 4 imaj bulunmaktadır. Davranış teması altında; “*Para toplamayan, Sevecen, İyimser, Baba, Şiddete başvurmayan, Kurallara boğmayan, Bağırmayan, Dinleyen, Anlayışlı, Hoşgörülü, Teknolojiyi takip eden, Temizliğe önem veren, Sosyal faaliyetler yapan, Ayrım yapmayan, Yerine göre arkadaş, Şaka yapan, Disiplinli, Tatlı sert, Tecrübeli, Bilgili, Saça karışmayan*” olmak üzere toplam 21 kod yer almaktadır.

Ortaöğretimde bulunan öğrencilerinin algılarındaki var olan okul müdürü ve olması gereken okul müdürü imajları frekansları yüksek olanlara göre analiz edildiğinde şu sonuçlar çıkmaktadır:

- Ortaöğretimde bulunan öğrencilere göre okul müdürleri, yasakçı, para toplayan, kuralcı, otoriter, yaşlı, ayrımcılık yapan birileri durumundadır.
- Ortaöğretimde bulunan öğrenciler, anlayışlı, saça karışmayan, para toplama-yan, anlayışlı, hoşgörülü müdür isterlerken, aynı zamanda da tecrübeli ve bilgili olmalarını önermektedirler.

Sayılan bu sonuçlara bağlı olarak, ortaöğretimde bulunan öğrencilerin algılarındaki var olan ve olması gereken müdür imajının karikatürize edilmiş hali çizim 4’de verilmektedir.

5. Üniversitede öğrenim gören öğrencilerin karikatürize edilmiş okul müdürü imajları

Tablo 5. Üniversitede öğrenim gören öğrencilerin okul müdürü imajları

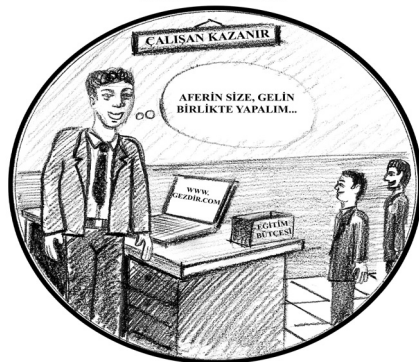
Öğrencilerin algılarındaki okul müdürü imajı n=8			Öğrencilerin algılarındaki ideal okul müdürü imajı n=8			
Tema	İmaj kodları	f	Tema	İmaj kodları	f	
Fiziki görünüm	Yaşlı	8	Fiziki görünüm	Bakımlı	8	
	Orta boylu	4		Güler yüzlü	6	
	Gömlek kolu kıvrılmış	3		Marka giyinen	4	
	Kilolu	7		Orta yaşlı	6	
	Göbekli	6		Karizmatik	8	
	Takım elbiseli	8		Enerjik	6	
	Şık giyimli	5		Tutum ve Davranış	İhlımlı, Hoşgörülü, Anlayışlı	8
	Lüks odalı	8			Çalışkan	7
	Davranış	Kel		4	Çağdaş, Yenilikçi	8
		Gözlüklü		6	Yönetim eğitimi almış	7
Eli sopalı		6	Sürekli gezen	6		
Erkek		7	Tuttuğunu koparan	6		
Fedakar		3	Adil davranan	6		
Dışlanmış		4	Model	5		
Otoriter		6	Lider	8		
Sert		7	Alçak gönüllü (düzeyinde)	6		
				Bütçelemeyi bilen	7	

Çizim 5. Üniversitede bulunan öğrencilerinin karikatürize edilmiş okul müdürü imajları

ÖĞRENCİLERİN ALGILARINDAKİ OKUL MÜDÜRÜ İMAJI

ÖĞRENCİLERİN ALGILARINDAKİ İDEAL OKUL MÜDÜRÜ İMAJI

Üniversitede lisans öğrenimi gören öğrencilerin algılarındaki okul müdürü imajları (Tablo 5) incelendiğinde; “fiziki görünüm” ve “davranış” temaları altında toplam 16 kodlanmış imaj yer almaktadır. Fiziki görünüm teması altında; “Yaşlı, Orta boylu, Gömlek kolu kıvrılmış, Kilolu, Göbekli, Takım elbiseli, Şık giyimli, Lüks odalı, Kel,

Gözlüklü, Eli sopalı, Erkek” olmak üzere 11 kodlanmış imaj bulunmaktadır. Davranış teması altında; “Fedakar, Dışlanmış, Otoriter, Sert ” olmak üzere toplam 4 kodlanmış imaj yer almaktadır.

Üniversitede bulunan öğrencilerin algılarındaki okul müdürü imajları incelendiğinde, daha çok fiziki imaj yer aldığı görülmektedir. Bu algılar, öğrencilerin okul deneyimi ve öğretmenlik uygulaması derslerinde gördükleri ve izledikleri okul müdürlerinin yansıması olarak düşünülebilir.

Üniversitede lisans öğrenimi gören öğrencilerin algılarındaki ideal okul müdürü imajları incelendiğinde, fiziki görünüm” ve “davranış” temaları altında toplam 20 kodlanmış imaj yer almaktadır. Fiziki görünüm teması altında; “Bakımlı, Güler yüzlü, Marka giyinen, Orta yaşlı, Karizmatik, Enerjik” olmak üzere toplam 6 imaj bulunmaktadır. Davranış teması altında; “İlimli, Hoşgörülü, Anlayışlı, Çalışkan, Çağdaş, Yenilikçi, Yönetim eğitimi almış, Süreli gezen, Tuttuğunu koparan, Adil davranan, Model, Lider, Alçak gönüllü (düzeyinde), Bütçelemeyi bilen” olmak üzere toplam 14 imaj kodu bulunmaktadır.

Üniversitede bulunan öğrencilerinin algılarındaki var olan okul müdürü ve olması gereken okul müdürü imajları frekansları yüksek olanlara göre analiz edildiğinde şu sonuçlar çıkmaktadır:

- Üniversitede bulunan öğrencilere göre okul müdürleri daha çok fiziki görünüm imajlarıyla ön plandadırlar.
- Üniversite öğrencisine göre okul müdürleri otoriter tarzdadırlar. Buna bağlı olarak da dışlanmışlardır.
- Üniversite öğrencisi ideal müdürün, yönetim eğitimi almış, ilimli, çalışkan, lider, çağdaş, iş bitirici imajlarına sahip olması gerektiğini düşünmektedirler. Bu durum araştırmaya katılan öğrencilerin “Türk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi” dersini almalarına bağlı olarak yönetimi öğrenmeleriyle ilişkilendirilebilir.

Sayılan bu sonuçlara bağlı olarak, üniversitede bulunan öğrencilerin algılarındaki var olan ve olması gereken müdür imajının karikatürize edilmiş hali çizim 5’de verilmektedir.

4. Sonuç ve Tartışma

Okul öncesi öğrencilerinin algılarında daha çok olumlu müdür imajı olduğu söylenebilir. Okul öncesi öğrencilerinin algılarındaki ideal okul müdürü imajları incelendiğinde, sürece annelerini katan müdür imajının olduğu görülmektedir.

Araştırmaya katılan ilköğretim birinci kademe öğrencilerinin algılarında var olan okul müdürü imajlarından 3’ü olumlu, 12’si olumsuz olduğu görülmektedir. Bu an-

lamda araştırmaya katılan ilköğretim birinci kademe öğrencilerinin algılarında daha çok olumsuz müdür imajı olduğu söylenebilir.

Araştırmaya katılan ilköğretim birinci kademe öğrencilerinin algılarındaki var olan okul müdürü ve olması gereken okul müdürü imajları incelendiğinde; öğrenciler kızman, bağırmayan, cana yakın, gülümseyen, dövmeleyen müdür istemektedirler. Şiddetin olduğu görülmektedir. Öğrenciler bahçe temizliği yapmaktan ve müdürlerinin derslere girmesinden hoşlanmamaktadırlar.

Araştırmaya katılan öğrencilerin okul müdürleri hakkında olumsuz imajlarının baskın olduğu görülmektedir. Bu bulgu, Saban (2008)'in yapmış olduğu araştırmada “ilköğretim birinci kademe öğrencilerinin büyük bir kısmı okulu bir sevgi ve dayanışma ortamı içerisinde, bilgi kazanılan ve aynı zamanda da hoş ve güzel vakit geçirilen bir yer olarak nitelendirmektedir” bulgusuyla örtüşmemektedir. Bu durumda öğrencilerin, okul ve yöneticiyi birbirinden ayrı gördükleri söylenebilir.

İlköğretim ikinci kademedeki (5-8) bulunan ve araştırmaya katılan öğrencilerin algılarındaki 39 kodlanmış okul müdürü imajından 29 tanesi olumsuz görülmektedir. Bu bulgudan hareketle araştırmaya katılan ilköğretim ikinci kademe öğrencilerinin algılarında birinci kademe öğrencilerine göre daha çok olumsuz müdür imajı olduğu söylenebilir. İlköğretim ikinci kademe öğrencilerinin algılarındaki imaja göre okul müdürleri; çok sert, sinirli, kuralcı, yasakçı, kaba konuşan, öğrencilerle konuşmayan, yüzü gülmeyen, çatık kaşlı, kalın sesli, göbekli ve kilolu görünmektedirler. Öğrencilerin ideal olarak gördükleri müdür imajları; Öğrencilere eşit davranan, genç, para istemeyen, bilgili, odası öğrencilere açık, sporcu, sporu seven birileri olmalı. Bu sonucu destekleyen bir araştırmada Aydoğdu, (2008) İdeal Okul Algılarının Metaforlar (Mecazlar) Yardımıyla Analizinde, öğretmen ve öğrencilerin büyük bir kısmı, okul yöneticilerini kaba, zararlı, aşırı otoriter kişiler olarak algılamışlardır. İdeal bir okul yöneticisinin temel rollerinin, korumak ve güven vermek, otoriter olmak, bilgi aktarmak olduğu ortaya çıkmıştır.

Araştırma kapsamında ortaöğretimde bulunan öğrencilerin algılarındaki okul müdürü imajları incelendiğinde, 18 koddan 10 tanesi olumsuz diğerleri olumludur. Ortaöğretimde bulunan öğrencilere göre okul müdürleri, yasakçı, para toplayan, kuralcı, otoriter, yaşlı, ayrıcalık yapan birileri durumundadır. Ortaöğretimde bulunan öğrenciler, anlayışlı, saça karışmayan, para toplamayan, anlayışlı, hoşgörülü müdür isterlerken, aynı zamanda da tecrübeli ve bilgili olmalarını önermektedirler. Balcı'nın (1999) araştırmasında da, öğrenci, veli, öğretmenin okul yöneticisi algısında, okul yöneticilerinin genellikle otoriter, disipline edici, kaba, zarar verici ve duyarsız gibi olumsuz mecazlar kullanılmıştır.

Üniversitede bulunan ve araştırmaya katılan öğrencilere göre okul müdürleri daha çok fiziki görünüm imajlarıyla ön plandadırlar. Üniversite öğrencisine göre okul müdürleri otoriter tarzdadırlar. Buna bağlı olarak da dışlanmışlardır. Üniversite öğrencisi

ideal müdürün, yönetim eğitimi almış, ılımlı, çalışkan, lider, çağdaş, iş bitirici imajlarına sahip olması gerektiğini düşünmektedirler.

Araştırma sonucunda araştırmaya katılan öğrenciler okul müdürleri hakkında olumsuz imaj taşıdıkları görülmektedir. Aydın'ın (2008: 21-27) öğrencilerin müfettiş imajları hakkında yapmış olduğu araştırmasında, öğrencilerde müfettişler hakkında olumsuz bir imaj oluştuğu görülmektedir. Bu sonuç, Milli Eğitim Bakanlığı'nın Toplam Kalite Yönetimi Uygulama Yönergesinde "Eğitim hizmetlerinden yararlananların memnuniyetini sağlayacak önlemler alınır" (Tebliğler Dergisi Yayın Tarihi ve Sayısı : --/11/1999 – 2506), maddesinin yerine getirilemediğinin göstergesi olarak görülebilir. Ancak bu değişmeyecek bir durum değildir. Farklı kanallardan alınan bilgi ve mesajlarla oluşan imaj, yeni bilgi ve deneyimlerle birlikte zaman içerisinde değişebilen dinamik bir unsurdur (Onay 2008: 108).

5. Öneriler

Okul müdürlerinin öğrencilere göre karikatürize edilmiş imajları, yöneticilere uygulanan hizmet içi eğitim seminerlerinde pedagojik araç olarak kullanılabilir. Öğrenci algısındaki okul müdürünün olan imajı ve olması gereken imajı karşılaştırılarak okul müdürlerine görsel olarak sunulabilir. Karikatürize edilmiş müdür imajları aynı zamanda öğrenci penceresinden müdürler için tutulmuş bir ayna olarak da kabul edilebilir. Okul müdürleri bu araştırmanın sonucunu dikkate alarak öğrencilerle, öğretmenlerle, velilerle görüşme yapmak, sorun kaynaklarını bulmak gibi bir takım çalışmalar yapabilir.

6. Kaynakça

1. Açıkalm, A. (1998). *Toplumsal, Kuramsal ve Teknik Yönleriyle Okul Yöneticiliği*, Ankara: Pegem Yayıncılık.
2. Aksan, D. (1993). *Şiir Dili ve Türk Şiir Dili*. Be-Ta Basım Yayım A.Ş.
3. Altun, A. S., Kirkit, G. (2005). Okul Yöneticilerinin Basındaki İmajı. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, Sayı: 41 (24-46).
4. Arıkan, E. (2004). Karikatür ve Toplum. 9. Uluslararası Ankara Karikatür Vakfı Etkinlikleri (20 Temmuz 2004), <http://www.ndkarikaturvakfi.org.tr/katalog2003.htm>, Veri Bilgi: 22 Nisan 2008.
5. Aydın, B. (2008). İlköğretim Öğrencileri Açısından Müfettiş İmajı. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 33, (353): 21-27.
6. Aydoğdu, E. (2008). İdeal Okul Algılarının Metaforlar (Mecazlar) Yardımıyla Analizi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Eskişehir Osmangazi Üniversitesi.
7. Balcı, A.(1999). Metaphorical images of school: School perceptions of students, teachers and parents from four selected schools (in Ankara), Doktora tezi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. (yayımlanmamış).
8. Balcı, A. (2005). *Sosyal Bilimlerde Araştırma*. 5. Baskı. Ankara: Pegem A yayıncılık.

9. Canbolat, S. İ. (2007) İmaj-Gerçek ve İşlevsellik Bağlamında Eleştirel Bir Uluslararası İlişkiler Çözümlemesi Üzerine *Akademik Bakış* Cilt 1, Sayı 1.
10. Cerit, Y. (2006). Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Üniversitenin Örgütsel İmaj Düzeyine İlişkin Algıları. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*. Sayı 47, (343-365).
11. Çelikten, M. (2001). “Okul Yöneticilerinin Problem Çözme Becerileri.” *Eğitim Yönetimi Dergisi*, sayı, 27. (297-3009).
12. Çelikten, M. (2003). İdeal Bir Okul Müdürü Portresi. *Eğitim Araştırmaları Dergisi*. Anı Yayıncılık, Sayı: 13. (139-162).
13. Dönmez, Ö. (2008). Türk Eğitim Sisteminde Kullanılan Yönetici Metaforları. Erciyes Üniversitesi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
14. Gedikoğlu, T. Bülbül, S. (2009). Liderlik Standartları İnanç Boyutu Açısından İlköğretim Okulu Müdürlerinin Yönetimsel Yeterlikleri. *Milli Eğitim Dergisi*. Sayı: 182
15. Kağıtçıbaşı (2004). *İnsan ve İnsanlar, Sosyal Psikolojiye Giriş*. İstanbul: Evrim Yayınevi.
16. Keogh, B., Naylor, S.(1999). “Concept Cartoons, Teaching and Learning in Science: An Evaluation” *International Journal of Science Education*, vol. 21, no. 4, pp. 431-446.
17. MEB (2010). İlköğretim Kurumları Yönetmeliği. *Resmi Gazete*. 25212
18. Meydan Larousse Büyük Lügat ve Ansiklopedisi (1989). Ss. 387.
19. Monroe, C. E (2003). An Analysis of Principalship Metaphors at The Beginning of The New Millennium, A Dissertation Submitted in Partial Fulfillment of The Requirements for The Degree of Doctor of Education, The University of North Carolina, Greensboro
20. Okay, A. (2000). *Kurum kimliği*. Ankara: MediaCat Yayınları.
21. Onay A (2008) Ülke Orijini Kavramı ve Ülke İmajı, Selçuk İletişim, 5 (2), 102-112.
22. Özcan, T. (2003). Şiir Sanatında İmajın Yeri-Önemi Ve Bunun Cemal Süreya'nın Şiir Dünyasına Uygulanması. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* Cilt: 13, Sayı: 1, Sayfa: 115-136, Elazığ-
23. Özenç, H (2002) *Türkiye'nin İmaj Sorunu ve İhracat*. Kalder Forum, Yıl: 2, Sayı: 8.
24. Pantina, Peter A. (1991). *Metaphor and High School Principalship*, Dissertation, Doctor of Education, Hofstra University,
25. Saban, A. (2008). Okula İlişkin Metaforlar. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, Sayı: 55 (459-496).
26. Tebliğler Dergisi (1999). Milli Eğitim Bakanlığı Toplam Kalite Yönetimi Uygulama Yönergesi. Yayın Tarihi ve Sayısı : --/11/1999 – 2506.
27. Tolungüç A (2000) *Turizmde Tanıtım ve Reklam*. MediaCat Kitapları, Ankara.
28. Uğurel, I. ve Morali, S. (2006). “Karikatürler ve Matematik Öğretiminde Kullanımı”. *Milli Eğitim Bakanlığı Dergisi*.
29. Uslu, A., (2004). *Karikatür Sanatı ve Karikatür Ürünleri*, Denizli Sempozyum Metinleri (20 Temmuz 2004). <http://www.huslu.8k.com/yazi1.htm>, Veri Bilgi: 22 Nisan 2008.